

ICCJ – Cerere de investire cu formulă executorie a unei hotărâri pronunțate de instanța de contencios administrativ

Legislație relevantă:

Legea nr. 554/2004, art. 2 alin. (1) lit. ȝ), art. 22, art. 24, art. 25

Codul de procedură civilă, art. 374 alin. (2)

Din interpretarea – în sensul producerii de efecte – a dispozițiilor art. 22 din Legea nr. 554/2004, coroborate cu cele ale art. 24-25 din aceeași lege, rezultă că hotărârile judecătorești pronunțate de instanța de contencios administrativ prin care se instituie obligația de plată a unor sume de bani cu titlu de despăgubiri, compensații, penalități ori cheltuieli de judecată se investesc cu formulă executorie și se execută silit potrivit dreptului comun, reprezentat de Codul de procedură civilă.

Decizia nr. 1897 din 5 aprilie 2012

Prin cererea înregistrată la data de 12 decembrie 2011 în dosarul nr. 5527/110/2010 al Curții de Apel Bacău, Secția de contencios administrativ și fiscal, reclamantul BG a solicitat investirea cu formulă executorie a Deciziei nr. 1574 din 11 noiembrie 2011 pronunțată de Curtea de Apel Bacău – Secția de contencios administrativ și fiscal.

Prin încheierea dată în camera de consiliu din data de 9 ianuarie 2012 a Curții de Apel Bacău, Secția a II-a civilă, de

contencios administrativ și fiscal a fost respinsă cererea formulată de BG de investire cu formulă executorie a Deciziei nr. 1574 din 11 noiembrie 2011 pronunțată de Curtea de Apel Bacău – Secția de contencios administrativ și fiscal ca lipsită de interes, cu motivarea că din interpretarea sistematică a dispozițiilor Legii nr. 554/2004 rezultă că este necesară investirea cu formulă executorie doar în cazul hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile pronunțate de instanțele de contencios administrativ prin care s-au respins acțiunile formulate și s-au acordat cheltuieli de judecată. Per a contrario, celelalte hotărâri judecătorești pronunțate în materia contenciosului administrativ constituie titluri executorii, nefiind necesară investirea acestora potrivit dispozițiilor art. 269 din Codul de procedură civilă.

Împotriva încheierii din data de 9 ianuarie 2012 a Curții de Apel Bacău, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a declarat recurs în termen legal BG, prin care s-a învederat că în mod greșit cererea sa de investire cu formulă executorie a Deciziei nr. 1574 din 11 noiembrie 2011 pronunțată de Curtea de Apel Bacău – Secția de contencios administrativ și fiscal a fost respinsă ca lipsită de interes.

Recursul este fondat, pentru considerentele ce vor fi arătate în continuare.

Obiectul cererii recurentului BG îl constituie investirea cu formulă executorie a Deciziei nr. 1574 din 11 noiembrie 2011 pronunțată de Curtea de Apel Bacău – Secția de contencios administrativ și fiscal, prin care a fost admis recursul reclamantului împotriva sentinței civile nr. 427 din data de 12 mai 2011 pronunțată de Tribunalul Bacău în dosarul nr. 5527/110/2010, a fost casată sentința recurată și reținută cauza spre rejudecare, dispunându-se admiterea în parte a acțiunii reclamantului formulată în contradictoriu cu pârâțul Inspectoratul Școlar Județean Bacău, cu consecința obligării pârâțului la plata în favoarea lui BG a sumei de 1000 lei daune morale. Obligația stabilită prin

hotărârea irevocabilă a instanței de contencios administrativ vizează, indiscutabil, plata unei sume de bani.

Se reține, cu privire la executarea hotărârilor instanțelor de contencios administrativ, că Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, conține următoarele prevederi relevante: – art. 2 alin. (1) lit. Ț): „*instanța de executare – instanța care a soluționat fondul litigiului de contencios administrativ*”; – art. 22: „*Hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care s-au respins acțiunile formulate potrivit dispozițiilor prezentei legi și s-au acordat cheltuieli de judecată se investesc cu formulă executorie și se execută silit, potrivit dreptului comun*”; – art. 24: „(1) Dacă în urma admiterii acțiunii autoritatea publică este obligată să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, sa elibereze un certificat o adeverință sau orice alt înscris, executarea hotărârii definitive și irevocabile se va face în termenul prevăzut în cuprinsul ei, iar în lipsa unui astfel de termen, în cel mult 30 de zile de la data rămânerii irevocabile a hotărârii. (2) În cazul în care termenul nu este respectat, se va aplica conducătorului autorității publice sau, după caz, persoanei obligate o amendă de 20% din salariul minim brut pe economie pe zi de întârziere, iar reclamantul are dreptul la despăgubiri pentru întârziere. (3) Neexecutarea sau nerespectarea hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile pronunțate de instanța de contencios administrativ și după aplicarea amenzii prevăzute la alin. (2) constituie infracțiune și se sancționează cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă de la 25.000.000 lei la 100.000.000 lei”; – art. 25: „(1) Sancțiunea și despăgubirile prevăzute la art. 24 alin. (2) se aplică, respectiv se acordă, de instanța de executare, la cererea reclamantului. Hotărârea se ia în camera de consiliu, de urgență, cu citarea părților. (2) Cererea prevăzută la alin. (1) este scutită de taxa de timbru. (3) Hotărârea pronunțată de instanța de executare poate fi atacată cu recurs în termen de 5 zile de la pronunțare. (4)

Prevederile alin. (1)-(3) se aplică, în mod corespunzător, și pentru punerea în executare a hotărârilor instanțelor de contencios administrativ date pentru soluționarea litigiilor ce au avut ca obiect contracte administrative”.

În acest context legislativ, se observă că art. 22 din Legea nr. 554/2004 a căpătat conținutul actual prin modificările aduse Legii contenciosului administrativ prin Legea nr. 262/2002. Anterior, art. 22 din actul normativ în discuție prevedea că hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care s-au admis acțiunile în contencios administrativ constituie titluri executorii, fără a distinge în raport cu obligațiile propriu-zise stabilite prin dispozitiv.

Procedând la o interpretare a normei enunțate în sensul de a produce efecte juridice și luând în considerare corelațiile ce se impun a fi făcute cu procedura specială reglementată în art. 24-25 din Legea nr. 554/2004, Curtea constată că, în pofida caracterului lacunar al art. 22, toate hotărârile judecătorești prin care se instituie – cum este și în cazul recurentului – obligația de plată a unor sume de bani cu titlu de despăgubiri, compensații, penalități ori cheltuieli de judecată se investesc cu formulă executorie și se execută silit potrivit dreptului comun, reprezentat de Codul de procedură civilă. În materia investirii cu formula executorie, art. 374 alin. (2) din Codul de procedură civilă prevede, în mod expres, că “Investirea hotărârilor cu formula executorie se face de prima instanță”, care în speță este Tribunalul Bacău și nu Curtea de Apel Bacău.

Procedura reglementată în art. 24-25 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ se aplică prin urmare exclusiv în cazul hotărârilor judecătorești prin care autoritatea publică este obligată să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un alt înscris sau să efectueze o operațiune administrativă. Într-adevăr, este evident că, de vreme ce art. 25 din Legea nr. 554/2004, în care se regăsesc norme privind procedura propriu-zisă de soluționare a

cererilor ce se încadrează în obiectul de reglementare al art. 24, poartă denumirea marginală de „instanța de executare”, definiția legală pe care art. 2 alin. (1) lit. Ț) din Legea nr. 554/2004 o oferă noțiunii de „instanța de executare” nu poate fi circumscrisă decât acestei proceduri speciale.

În raport de cele mai sus arătate, reținându-se că în mod greșit a fost respinsă ca lipsită de interes cererea reclamantului Butnari Grigore de investire cu formulă executorie a Deciziei nr. 1574 din 11 noiembrie 2011 pronunțată de Curtea de Apel Bacău – Secția de contencios administrativ și fiscal, și că aparține Tribunalului Bacău competența soluționării acestei cereri, urmează a se dispune, în temeiul dispozițiilor art. 20 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și a prevederilor art. 312 alin. (1) – (3) din Codul de procedură civilă, admiterea recursului declarat de reclamantul BG împotriva încheierii din data de 9 ianuarie 2012 pronunțată de Curtea de Apel Bacău, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, casarea încheierii atacate și trimiterea cauzei spre competentă soluționare Tribunalului Bacău.